

דינים ומנהגים לקראת ראש השנה

התשפ"ב

ערב ר"ה - כ"ט באלול תשפ"ב (6.9.21)

1. יש הנוהגים להתענות בערב ר"ה.
2. מנהג האשכנזים להרבות בסליחות בערב ר"ה.
3. אין אומרים תחנון בתפילת שחרית (אך בסליחות כן אומרים).
4. מנהג האשכנזים שאין תוקעים בשופר לאחר תפילת שחרית כדי להבדיל בין התקיעות שהן מדרבנן (בחודש אלול) לבין תקיעות מן התורה (בראש השנה). אך מי שצריך להתלמד מותר לו לתקוע בחדר סגור.
5. יש הנוהגים ללכת בערב ראש השנה לבית הקברות להתפלל על קברי צדיקים. "והמשתטח על קברי הצדיקים ומתפלל - אל ישים מגמתו נגד המתים, אלא יבקש מהשי"ת שייתן לו רחמים בזכותם".
6. נוהגים לעשות התרת נדרים ולטבול במקווה כשר בערב ר"ה.
7. מנהג הספרדים שאחד מלקה את חברו 40 מלקות ברצועת עור.

ליל ראש השנה

8. הדלקת נרות החג בשעה 18:37
9. בהדלקת נרות מברכות הנשים .. להדליק נר של יום טוב וברכת שהחיינו.
10. יש מהספרדיות שלא נוהגות לברך שהחיינו בהדלקת הנרות.
11. -בסעודת הלילה נוהגים לאכול מאכלים רבים שבשמן יש סמל לדברים טובים ואומרים יה"ר כפי שמופיע בסידורים. (אין הגבלה במספר הסימנים וכל דבר שבשפתנו יש בו סימן טוב אפשר להוסיפו לסימנים). רצוי לאכול את הסימנים בתוך הסעודה כדי שלא להיכנס לספקות בעניין הברכות (אך "בורא פרי העץ" צריך לברך על הפרי הראשון גם בתוך הסעודה).
12. מנהג האשכנזים שלא לאכול בראש השנה תבשיל חמוץ או פירות בוסר (כי חמיצות אינה סימן טוב).

ראש השנה (א) - א' בתשרי תשפ"ב (7.9.21)

14. מצוה מן התורה על כל איש לשמוע קול שופר. ונוהגות גם הנשים לקיים מצוה זו (מנהג האשכנזיות לברך על מצוה זו והספרדיות אינן מברכות).
15. להלכה יש לשמוע את כל "מאה הקולות" שתוקעים בתקיעות מיושב (לאחר קריאת התורה) ותקיעות מעומד (בתפילת מוסף) וכולן מצוה אחת, ולכן אין להפסיק, אפילו בדיבור, בעניין שאינו שייך לתפילה או לתקיעה מהברכות ועד לסוף תפילת מוסף.
16. מי שתוקע לחולה בבית יתקע רק שלושים קולות (תקיעות מיושב).

הלכות יום טוב

17. מלאכה שנאסרה בשבת נאסרה גם ביו"ט פרט למלאכות לצורך אוכל נפש - אפייה ובשול.
18. מלאכות אחרות, שאפשר היה לעשותן בערב החג, אף שהן לצורך אוכל נפש, כגון: קצירה דישה, טחינה, - אסורות ביו"ט.
19. מותר להעביר מאש לאש אבל אסור להדליק אש, להקטין אש, או לכבותה, ישנו היום בשוק מתקן אוטומטי לכבוי גז, מי שאין בידו מתקן זה - ישאל את הרב.
20. יש מתירים כיבוי על ידי ברז הגז החיצוני או על ידי הרתחת מים והצפת המבערים. ורבים האוסרים זאת.
21. מותר לאפות ולבשל אוכל מיום טוב לשבת. אבל ניפוי קמח וטחינת אוכל וכל מלאכה שניתן לעשותה גם לפני החג – אסורים.

22. אין להכין ביום זה את צרכי היום השני, לכן יש לאחר את הדלקת

נרות וכל ההכנות לחג השני עד לאחר צאת הכוכבים החל משעה 19:35

ראש השנה (ב) ב' בתשרי תשפ"ב (8.9.21).

23. הדלקת נרות החג החל מהשעה 18:35

24. יתר דיני החג כמו ביום הראשון.

שבת תשובה – ה' בתשרי תשפ"ב (11.9.21)

דרשת שבת שובה

תתקיים אי"ה בבית הכנסת המרכזי, בשבת קודש פרשת "וילך" בשעה: 18:30

בנושא: תשובת השמיטה

תפילות עשרת ימי תשובה

25. בכל התפילות בעשרת ימי תשובה מוסיפים בתפילת העמידה:

(א) "זכרנו לחיים" - בברכת "אבות".

(ב) "מי כמוך" - בברכת "גבורות".

(ג) "וכתוב לחיים" - בברכת "הודאה".

(ד) "בספר החיים" - בברכת "השלום".

מי ששכח תוספות אלו ונזכר לפני שהזכיר את שם ה' בסיום הברכה, חוזר ואומר, ואם לא, אינו חוזר.

26. בכל התפילות בעשרת ימי תשובה משנים ומברכים: במקום "האל הקדוש", בברכת קדושה

"המלך הקדוש" במקום "מלך אוהב צדקה ומשפט, בברכת השבת המשפט "המלך המשפט".

אם שכח ואמר האל הקדוש ונזכר מיד, מתקן ואומר "המלך הקדוש" ואם לא נזכר חוזר לראש התפילה.

לגבי ברכת "המלך המשפט" נחלקו הפוסקים:

מנהג הספרדים: אם נזכר קודם סיום התפילה חוזר לברכת "השיבה" ואם נזכר לאחר שעקר רגליו חוזר לראש התפילה.

מנהג האשכנזים: אין צורך לחזור, מכיון שהזכיר את המילים מלך, משפט.

צום גדליה - ג' בתשרי תשפ"ב (9.9.21)

27. תחילת הצום: 05:09

צום זה חל בשלושה בתשרי לזכר הירצחו של גדליה בן אחיקם לאחר חורבן ביהמ"ק הראשון, רצח שהביא לסופה של ההתיישבות בארץ ישראל וגלות שארית הפליטה למצרים.

28. דיני צום זה כשאר הצומות הקלים, המותרים ברחיצה, סיכה, נעילת הסנדל ותשמיש המיטה, הצום מתחיל רק מעלות השחר ולא מערב הצום.

29. חלשים וחולים מקילים בצום זה וכן כל מי שצום זה יכול להזיק ולהפריע לו לצום ביוה"כ הקרוב.

30. סיום הצום בשעה: 19:12